

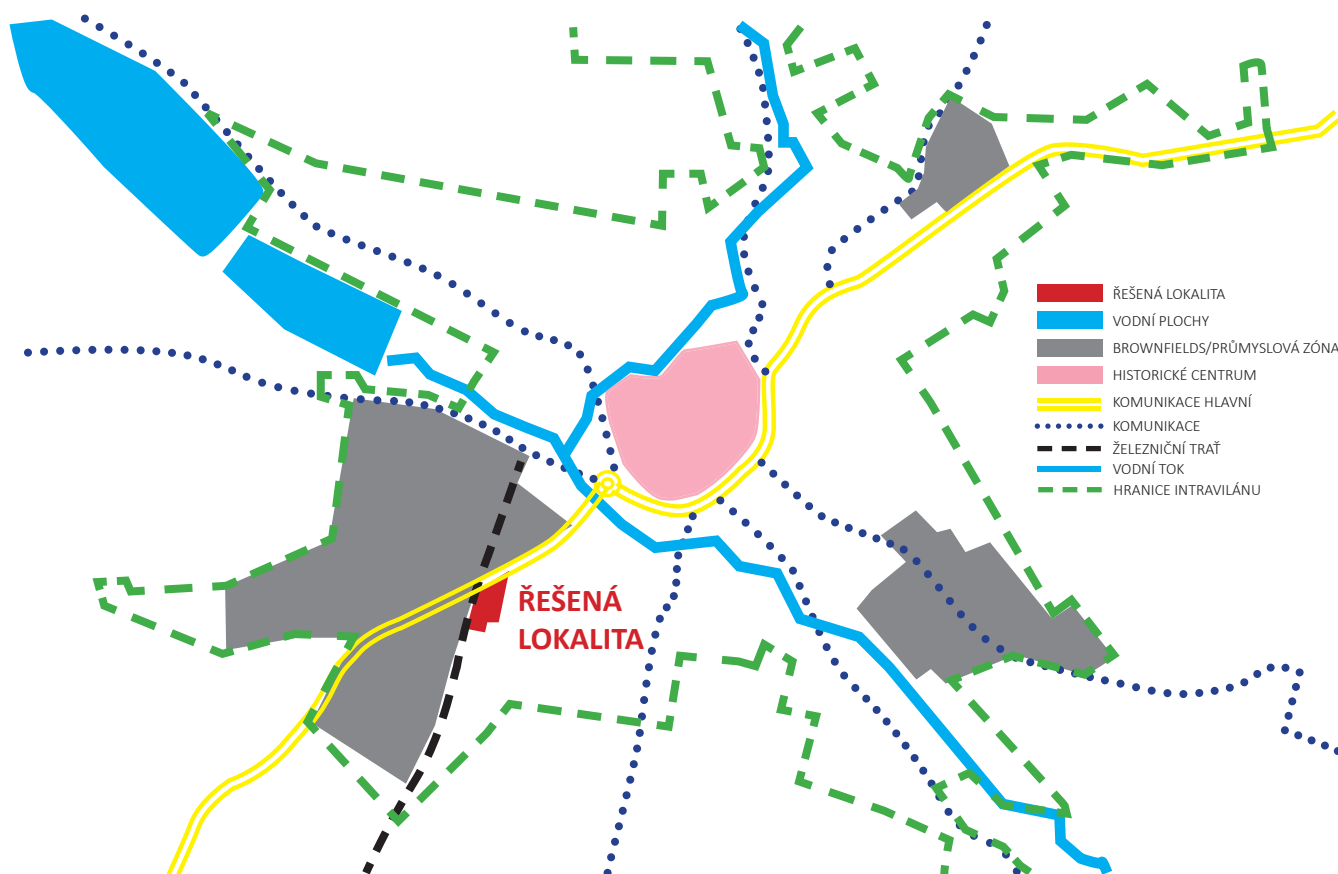
ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY REALIZACE OPATŘENÍ

Ing. Radka Táborová, DiS.
Číslo autorizace: 04672
ČKA, obor krajinářská architektura (A 3)

prosinec 2018

Projekt řešení zeleně je součástí komplexní obnovy parkově upravené plochy. Park je v dnešní době nevyhovující po stránce provozní, ale i funkční. Stávající zeleň tvoří cennou složku a je žádoucí ji v co největší míři ponechat. Cílem nového řešení je zachování historického odkazu v podobě vyzdvižení a zakomponování stávajících dřevin a dosadba nových, které by vytvořily základ pro udržení a zachování kompozice, funkčnosti a druhové variability. Tím se zvýší i přínos po stránce biodiverzity prostoru, a tak prostor pro život dalším živočichům, vytvoření přátelského prostředí pro člověka.

Lokalita je typickým parkovým prostorem, který vznikl ze zahradnický využívané plochy založené na celkové kompozici, provozních a funkčních vztazích. Druhově je lokalita poměrně pestrá. Jsou zde zastoupeny jak dřeviny domácí, původní, tak dřeviny introdukované, jak listnaté tak jehličnaté, tak i výrazné solitery typické svým zbarvením a habitusem (*Fagus sylvatica* 'Purpurea', *Fagus sylvatica* 'Pendula', *Quercus robur*, *Fraxinus excelsior*, *Corylus colurna*, *Pinus nigra*, *Picea omorika*, *Pseudotsuga menziesii*).

Cílem projektu je zachování a zlepšení přírodních podmínek lokality, se zacílením na rozvoj biotopické rozmanitosti a ekologické infrastruktury v rámci lokality. Cílem je vytvoření porostních struktur, které v rámci systému zeleně podpoří migraci živočichů, budou jejich přechodným útočištěm, ale i zimovištěm. Lokalita je svou rozlohou spíše menší, ovšem její pozice v městské struktuře je pro rozvoj systému podstatná.

Hospodaření se srážkovými vodami je v lokalitě podpořeno zvětšením zelených ploch a návrhem komunikací s propustným nebo polopropustným krytem. Všechny navazující zpevněné plochy jsou odvodněny do trávníků, kde srážková voda zasakuje.

Navýšením keřových výsadeb oproti stávajícímu stavu dojde k zlepšení mezoklimatických podmínek a zvýšení pestrosti druhové skladby a možnosti úkrytu místní fauny. Keřové skupiny jsou navrhovány s ohledem na vytvoření odclonění jak ze západní části vůči železniční dopravě, tak ve východní části vůči ulici a nově zbudované parkovací ploše.

Zvýšený ekologický přínos je nepopíratelně v navrhovaných trvalkových výsadbách, které vytvoří nejen pastvu pro lidské oko, ale především pro hmyz.

Návrh pracuje s prostorem v několika rovinách – trávo-bylinné patro, keřové patro a stromové patro. Koncept vychází jednak z ekologických hodnot lokality, ale i ze vstupů socio-kulturních a především historických.

Návrh si klade za cíl zatraktivnit lokalitu pro živočichy, ale i pro okolní obyvatele, vytvořit příjemné místo u nově budované dostavby kulturního domu. Návrh pracuje s promyšleným systémem údržby a designem společenstev. Společenstva jsou navržena tak, že jejich vývoj v čase je variabilní, dynamický a nabízí pestrost a druhovou rozmanitost v různých podobách. Navrhované nepůvodní dřeviny dotváří vizuální podobu charakteristickou pro daný prostor parku a vychází z historických odkazů, kde je čitelná stopa na myšlenku, se kterou byl daný prostor utvářen. I přesto věříme, že místní fauna ocení nabídnutou rozšířenou skladbu vegetace, i když se nejedná o čistě původní druhy v jejich přirozené podobě.

Navržený park se nachází na původním místě komponované zahrady u vily továrníka R. E. Langer. Dům i zahrada byly navrženy významnými architekty. Až do doby komunistické devastace byla zahrada dokladem kvalitní zahradní architektury první republiky. Zahrada byla osázena velmi pestrou skladbou dřevin, z nichž bylo velké procento introdukovaných. Jak listnatých, tak jehličnatých. Vzhledem k dalšímu vývoji po znárodnění byla zahrada devastována a její cenný odkaz jak prostorový, tak obsahový byl znehodnocen a zničen (viz velké množství dobových fotografií). Historický odkaz chápeme i v našem modernějším pojetí návrhu jako velmi důležitý. Především z tohoto důvodu navrhujeme i sortiment stromů odkazujících se k období založení zahrady. Byť v pouze v náznakovém množství. Jedná se o prostor v intravilánu města o prostor s historickým odkazem. Tomuto je přizpůsoben návrh i sortiment. Současně je řešená plocha přizpůsobena stávajícím podmínkám a způsobu využití. Městský parčík sloužící ke krátkodobé rekreaci s těsnou vazbou na kulturní dům a jeho aktivity. Z výše uvedených důvodů považujeme použití několika introdukovaných dřevin jako opodstatněné, dokonce pro danou akci přínosné.

Historická pohlednice, sbírka K. Uhlíře, konec 19. století

PROSTOROVĚ-EKOLOGICKÉ ČLENĚNÍ PARKU

1. STROMOVÉ PATRO

V rámci pěstebních zásahů je na vybraných stávajících dřevinách navržen řez (zdravotní a bezpečnostní), který má zvýšit jejich životnost a bezpečnost lokality. Na dané lokalitě jsou ponechány všechny dřeviny a neuvažuje se o kácení.

Nově navržené stromy vycházejí z historických souvislostí a kompozičního záměru s ohledem na cílovou skladbu vegetace. Jedná se o druhy jak domácí, tak introdukované, které mají podpořit charakter parkově upravené plochy a atraktivnosti a reprezentativnosti daného prostoru. Dřeviny jsou navrženy i s ohledem na změněné podmínky (převážná část parku se nachází na navážkách, tudíž není možné se odkazovat na přirozenou potenciální vegetaci černýšových dubohabřin, která se vyvíjela na typickém půdním profilu).

V kontextu parkových a sadových úprav v historických souvislostech s ohledem na pozměněné pedologické a klimatické podmínky byly navrženy taxony jak původní, tak i nepůvodní (introdukované) charakteristické pro parkově upravené plochy a především městské prostory.

Historická kompozice a sadové úpravy předprostoru a okolí Langerovy vily.

Historická pohlednice, sbírka K. Uhlíře, konec 19. století

2. KEŘOVÉ PATRO

Keřové patro má dvě základní úlohy – funkci ekologickou (biodiverzita, útočiště fauny, potrava), tak funkci prostorotvornou - odclonění.

Keřové skupiny a popínavé rostliny jsou navrženy jako lemy plochy, kde vytváří porosty oddělující či vymezující řešený prostor. Nabízí také v těchto okrajových částech útočiště pro faunu, kde bude možnost vytvoření úkrytu a hnízdění.

Plocha SK A – západní část hraničící

Jedná se o plochu kolem nově navrhovaného oplocení. Stávající porosty jsou navrženy na zmlazení a je zde zamýšlena dosadba keřového patra, která by vytvořila kompaktní lem a clonu vůči stávající železniční trati.

Dřeviny jsou voleny s ohledem na klimatické podmínky, kompaktnost a odolnost. Jedná se o výsadby jak keřového patra, tak popínavých rostlin, které budou použity pro dotvoření clony na konstrukci oplocení.

Plocha SK B - východní část nad parkovištěm

je navržena jako přirozená bariéra, která odděluje níže položené parkoviště a zvyšuje bezpečnost v rámci provozních a prostorových vztazích v rámci řešené plochy.

– porostní plášť komplexního společenstva. Půdopokryvné rostliny stínomilné (*Hedera helix*) se střídají s keřovým patrem, které reaguje na požadavek pokryvnosti, kvetení a plození, ale i výškové gradace a udržitelnosti plochy.

Zastoupeny jsou růže, lísky, dřín, šeříky a kaliny pro výrazný efekt kvetení, dřín pro brzký jarní efekt.

Rostliny mají za cíl utvořit nepropustnou mozaiku keřů, které budou útočištěm pro živočichy. Prostor podporuje svou strukturou hnízdění ptáků, ale může být i místem pro edukativní hry dětí.

Plocha SK C - živá habrová stěna

jedná se o liniovou výsadbu, která zajišťuje přirozenou bariéru a clonu v rámci předprostoru kulturního domu. Tento vegetační prvek je tvořen výsadbou habru (*Carpinus betulus*).

Detail kvetení růží

Rosa canina

Rosa pimpinellifolia

Rosa virginiana

Rosa multiflora

3. TRÁVNÍKY A TRÁVO-BYLINNÁ SPOLEČENSTVA A VYTRVALÉ KVETOUČÍ VÝSADBY

Travníky jsou navrženy ve 2 intenzitách údržby. Při návrhu a zakládání travníku jsou respektovány ekologické a provozní podmínky parku.

Centrální intenzivní travnatá plocha je navržena s ohledem na provozní a kompoziční vztahy v řešeném území. Jedná se o nově založený travník, který vznikl v souvislosti s výškovým řešením a odvodněním dané plochy a v návaznostech na řešení cestní sítě.

Okolní provozem nezatížené plochy jsou navrženy jako trávo-bylinné společenstvo, které bude koseno pouze 3x ročně a bude zde zastoupen vysoký podíl kvetoucích dvouděložných rostlin. Tyto plochy mají vysokou ekologickou – zvýšení biodiverzity, ale i estetickou funkci. Realizace travníku je zásahem do travního drnu (nutnost jeho odstranění z důvodu ujmoutí dvouděložných rostlin), které bude však kompenzováno zlepšením biodiverzity lokality.

V rámci parkově upravené plochy jsou v předprostoru a okolí kulturního domu navrženy kvetoucí trvalkové záhony. Jedná se o pestré směsi trvalek, travin a cibulovin, které rozšiřují druhovou pestrost a barevnou rozmanitost a zvyšují biodiverzitu dané lokality. Tyto výsadby jsou lákadlem pro faunu, především pro hmyz, kdy nabízí v rámci vegetačního období dostatek potravy pro tuto skupinu živočichů.

Intenzivní travnatá plocha

*Extenzivní travnatá plocha
- travino-bylinná společenstva*

*Vytrvalé kvetoucí výsadby
- trvalky, traviny, cibuloviny*